

Hoofdstuk 82

Lieve kleinkinderen,

In de jaren vijftig van de vorige eeuw, toen ik een lagere schooljongen was, zag de wereld er totaal anders uit dan nu. We konden buiten gewoon op de weg spelen. Hoeveel auto's passeerden op één dag ons huis? Niet veel. Wij hadden soms een opschrijfboekje met een potlood en dan schreven wij de nummerborden op van de auto's die langs ons huis reden.

De nummerborden van auto's uit de provincie Groningen begonnen met de letter A en auto's uit de provincie Friesland hadden een nummerbord met de letter B. Zo had elke provincie zijn eigen letter.

Een paar huizen van ons af woonde Jan de Boer, de dirigent van het muziekkorps op ons dorp. Zijn zoon Pieter was koordirigent in het dorp Anjum, waar ook onze pake en beppe (opa en oma) woonden. Soms mochten wij op de dinsdagavond meerijden, om tijdens de koorrepetitie op bezoek te gaan bij onze beppe, die toen weduwe was.

Ik herinner mij dat op een avond tijdens de terugweg naar huis Pieter tegen mij zei: 'Eelke, ik heb wel zin in een stukje vlees.'

Ik keek hem niet begrijpend aan.

'Kijk,' zei hij, 'zie je die haas voor onze auto rennen?'

Ja, in de koplampen van de auto zag ik een haas voor onze auto heel hard lopen.

Plotseling bleef die haas doodstil staan. Verblind door het licht van de

koplampen van de auto of was hij verlamd van angst?

Ik hoorde een klap en Pieter zette de auto aan de kant van de weg. Hij stapte uit en even later deed hij de achterklep van de auto open en gooide daar de dode haas in.

'Zo,' zei hij even later tegen mij, 'morgen een lekker stukje vlees in de juspan. Haas, heerlijk.'

Hoofdstuk 82 - Jabes in Gilead - 1 Samuël 11 en 12

Het volk Israël wilde met alle geweld een koning. Dat kwam mee doordat er gevaar dreigde uit het noorden: een aanval van de Ammonieten. Het was lang geleden dat rechter Jefta de Ammonieten had verslagen. Jarenlang hadden de Israëlieten geen last van hen gehad, maar nu voelde hun koning Nahas zich sterk genoeg om wraak te nemen.

In het westen hadden de stammen van Israël nog altijd veel last van de Filistijnen. Vanuit die hoek zouden de mensen in het stadje Jabes in Gilead geen hulp hebben te verwachten. En die nieuwe koning waar koning Nahas van

gehoord had, Saul de zoon van Kis, had nog niet eens een leger. *Van die boer uit de stam Benjamin had hij geen gevaar te duchten.*

Op zekere dag trok koning Nahas met een sterk leger de grens van Gilead over. En voordat de mensen in de stad Jabes goed begrepen wat er gebeurde, had hij hun stad al omsingeld en afgesloten. Geen mens kon er meer in of uit. De oudsten van Jabes begrepen dat zij zich nooit lang tegen dit leger konden verdedigen en daarom stuurden zij boden naar koning Nahas met de vraag om vrede. Ze wilden hun stad wel overgeven en de Ammonieten dienen, als ze hun leven maar mochten behouden.

Nahas had wel verwacht dat ze zouden komen met zo'n voorstel en lang over een antwoord hoefde hij niet na te denken. Vrede konden ze krijgen en hun leven ook, maar als zij dachten met een zware schatting er vanaf konden komen, dan hadden ze het mis. De dagen van Jefta waren voorbij en deze keer waren de Ammonieten de sterkste. Hoog en trots stond hij daar in zijn koningstent voor de diep buigende boden uit de stad. Uit zijn ogen fonkelde haat toen hij zei: 'Ik wil wel vrede met jullie sluiten, maar op één voorwaarde. Ik wil bij iedereen het rechteroog uitsteken. Dat zal een teken zijn dat jullie voor eeuwig mijn slaven zijn en ook laat ik zo zien dat het volk van Israël niets waard is.'

Lang vergaderden de oudsten van Jabes over de woorden van de wrede koning. Dit was wel heel erg. Je rechteroog missen betekende ook dat je geen pijl en boog meer kon schieten. Maar gaf je je niet over, dan werd je vermoord. Het zou het zou het beste zijn om maar toe te geven. En op deze manier werden ook de levens van hun vrouwen en kinderen gered. Eén keer was Jabes uitgemoord door het eigen volk en dat wilden ze niet weer. Dan lieten ze zich nog liever de ogen uitsteken door de beulen van de Ammonieten!

Misschien, ja heel misschien was er nog een kansje op hulp. Wat had koning Nahas gezegd? Het volk Israël was niets waard? Nu, dan moest hij hun de gelegenheid geven om dat aan alle stammen van Israël kenbaar te maken. Anders zou heel Israël kunnen zeggen dat zij het **niet** geweten hadden. De kans dat de andere stammen hen zouden willen helpen was wel klein, maar je kon nooit weten.

Voor de tweede keer kwamen de boden uit Jabes bij koning Nahas. Weer bogen ze diep en zeiden: 'Wij weten dat u veel sterker bent dan wij en wij willen ons wel aan u overgeven. Maar geef ons zeven dagen de tijd om overal in Israël hulp te gaan zoeken. En wanneer niemand ons wil helpen dan zullen wij over acht dagen de stadspoort openen, zodat u ons het rechteroog kunt uitsteken.' Nahas lachte wreed. Die zeven dagen uitstel konden ze van hem krijgen en die boden mochten door het hele land gaan. Er kwam toch geen hulp. Zo goed

kende hij de Israëlieten wel. De ene stam wilde voor de andere stam nog geen vinger uitsteken. Hadden ze vroeger tijdens de burgeroorlog ditzelfde Jabes niet uitgeroeid....

Nee, niemand zou zijn leven willen wagen om de mannen van Jabes te redden. Hij kreeg ze wel, deze laffe Israëlieten. En wat gaf dan een week uitstel voor zijn wraak? De schande zou er des te groter door worden!

‘Ik geef jullie zeven dagen tijd,’ zei hij spottend. ‘Jullie boden mogen gaan en staan waar ze maar willen.’

Diezelfde dag nog gingen de boodschappers uit Jabes zo snel als maar mogelijk was naar de stad Gibeon waar hun nieuwe koning Saul woonde. Als er één man in Israël was die hen zou kunnen helpen, dan was hij het. Het was ook zijn plicht als koning. Kwam bij, hij was een Benjaminit. Ook hij zou weten van die vreselijke burgeroorlog, lang geleden, toen vierhonderd meisjes uit Jabes met Benjaminiten waren getrouwd. Als de stam Benjamin en ook de nieuwe koning hen niet zouden willen helpen, dan hoefden ze de andere stammen niet eens te vragen.

Het was al laat in de middag toen ze moe en uitgeput van de snelle reis in Gibeon aankwamen. Maar tijd om te rusten gunden ze zich niet. Eerst moesten alle mensen van de stad hun boodschap weten.

Toen de mannen van Gibeon hun droevig verhaal hoorden scheurden ze hun kleren en deden as op hun hoofd als teken van diepe rouw. Wat vreselijk dat die heidenen hun broeders het rechters oog uit wilden steken. Dat zo iets zo maar kon! Zelf hadden ze veel overlast van de Filistijnen in hun land, maar die waren ‘heilig’ vergeleken bij deze Ammonieten. Ze begonnen allemaal te weklagen. Vrouwen huilden en ook de kinderen deden luidkeels mee. De hele stad was in rep en roer.

Maar niet één man zei: ‘Kom, laat we Jabes helpen en de strijd aangaan tegen de Ammonieten. Ze dachten er zelfs niet aan.’

Nee, in de hele stad was niet één man die zo vast op de Heer vertrouwde dat hij zijn leven in de waagschaal durfde zetten om de mensen van Jabes in Gilead te helpen.

Koning Saul was de hele dag druk bezig geweest op het land van zijn vader. En nu, aan het einde van de dag kwam hij thuis. Twee ossen dreef hij voor zich uit de stadspoort door. Hij keek verbaasd om zich heen. Wat was er aan de hand? Al dat luid gejammer en mannen in gescheurde kleren en ook nog vreemde mensen op het plein bij de stadspoort.

‘Wat is er gebeurd? Waarom huilen jullie allemaal?’ vroeg hij.

Toen Saul alles gehoord had, werd hij woedend. Hij trilde van kwaadheid. Was dit nu de tijd om te huilen en te weklagen? Accepteerden ze dan alles maar? Moest die koning Nabal zijn zin krijgen en deze zware schande over Israël

brengen? Maar hij accepteerde dit niet! Tenslotte was hij niet voor niets hun koning. Hij zou zijn volk Israël dwingen tot de strijd. Durfden ze niet? Ze zouden!

Op dat moment kwam de geest van God over Saul.

Hij keek om zich heen en zag zijn ossen. In zijn hevige toorn doodde hij ze en slachtte ze. Wild sloeg hij de dieren in stukken, net alsof hij de vijand zelf onder het mes had. Toen riep hij de jonge mannen van zijn stad bij zich en stuurde ze met stukken vlees het hele land door, naar alle stammen van Israël. In elke stad waar ze kwamen moesten ze het volgende zeggen: ‘Iedereen moet met Saul en Samuël meegaan om te vechten tegen Nahas, de koning van de Ammonieten. Anders gebeurt dit ook met jullie ossen.’

Op dat moment kwam de geest van God over Saul.

Het was alsof er een wonder gebeurde. Bij het zien van die grote stukken vlees viel de schrik des Heren viel op het angstige volk en als één man grepen ze naar de wapens en trokken naar Gibeon. Niemand dacht nog aan het gevaar van de Filistijnen. Hun nieuwe koning riep hen en zij gingen.

Dicht bij de rivier de Jordaan inspecteerde koning Saul zijn leger. De boodschappers van Jabes gingen al vast het blijde bericht naar hun stad brengen. Ze waren wel zo verstandig om niets tegen koning Nahas te zeggen. Met een somber gezicht en een angstig kloppend hart zeiden ze tegen hem: ‘Niemand wilde ons helpen. Morgen zullen we ons aan u overgeven. Dan kunt u met ons doen, wat u wilt.’

Maar morgen, een dag later, zou deze wrede koning gewaar worden dat Israël een koning had! En dat er een God was die waakte over zijn volk Israël!

Koning Nahas lachte. Het kwam dus uit zoals hij gedacht had. De inwoners van Jabes kregen geen hulp. Morgen zou hij alle mannen als makke schapen naar het plein drijven en hen het rechteroog uitsteken, zodat ze nooit weer met een pijl en boog zouden kunnen schieten. Feest zou het zijn voor zijn soldaten. Dit waren al andere tijden dan lang geleden in de dagen van Jefta! En voortaan zou dit land van Gilead een provincie van Ammon zijn....

Die nacht, toen de soldaten van Nahas rustig lagen te slapen vielen de mannen van Saul aan. Het was maar een boerenleger zonder goede wapens, maar ze waren in de meerderheid en vreselijk kwaad. In een wilde stormloop namen ze het legerkamp van de vijand in en ze spaarden niemand. Wie van de Ammonieten niet werd gedood vluchtte alle kanten uit.

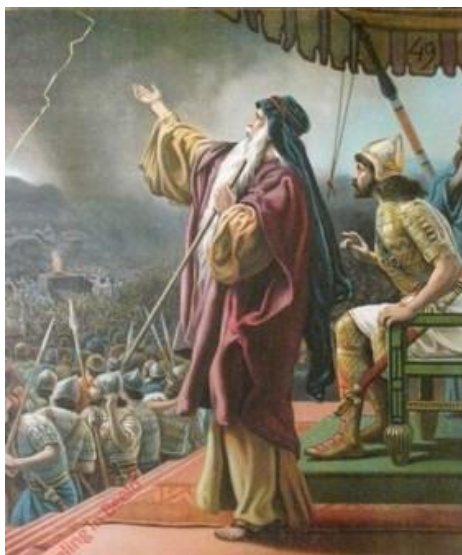
De volgende dag trok Saul met zijn leger de stad binnen. Dit was wat anders dan koning Nahas gedacht had. Tot laat in de avond werd er feest gevierd. De mannen van Jabes juichten hun nieuwe koning luid toe. Deze wonderbaarlijke verlossing uit zulke grote nood zouden ze nooit weer vergeten. Het was toch maar goed dat zij een koning hadden gewild en een betere hadden ze nooit kunnen krijgen.

Toen zeiden een aantal mannen tegen koning Saul: ‘Waar zijn die mannen, die bij Mispa zeiden: Moet Saul koning over ons worden? Lever ze aan ons uit, dan zullen wij ze doden.’

Maar koning Saul wilde er geen praat over horen.

Hij zei: ‘Vandaag wordt er niemand meer gedood. Want vandaag heeft de Heer het volk van Israël gered.’

Nu de mannen van Israël toch bij elkaar waren liet Samuël ze allemaal naar Gilgal gaan en daar werd Saul tot koning gekroond.

Saul wordt tot koning gekroond en Samuël waarschuwt het volk.

Vanaf deze dag ging hij niet weer naar huis om bij zijn vader op het land te werken. Hij was geroepen voor hoger en belangrijker werk.

Tegelijkertijd nam Samuël afscheid van het volk. Lange jaren had hij zijn werk als rechter gedaan en nu nam de nieuwe koning het van hem over.

Voor het laatst sprak Samuël zijn volk toe, net zoals in oude tijden Mozes en Jozua ook gedaan hadden. Weer wees hij het volk erop dat zij God moesten blijven dienen. En om zijn woorden kracht bij te zetten vroeg hij God om een teken.

Het wonder kwam: Zware onweersbuien en stortregens daalde over hen neer. En dat in de oogsttijd, terwijl het om deze tijd van het jaar nooit regende. Alle mannen werden heel erg bang voor God en voor Samuël.

Samuël moest eerst bidden, voordat het volk weer rustig werd. En nogmaals zei de oude profeet tegen hen: 'Jullie hebben wel verkeerde dingen gedaan, maar jullie hoeven niet bang te zijn. **Als jullie maar trouw blijven aan de Heer.** Als je Hem maar dient met je hele hart.'

Toen ze die avond naar huis gingen, hadden ze allemaal maar één voornemen en dat was om in het vervolg altijd de Heer te dienen.